Ч. 78 Второк 9 (21) цьвітня 1896. Рік VI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . . „	—·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
на чверть року „	1·35
місячно . . „	—·45

Поодиноке число 3 кр.

Бесїда пос. Барвіньского

(виголошена в Палатї послів дня 15 с. м. при дискусиї над проектом закона о пенсиях цівільних урядників і слуг державних).

(Конець).

Наконець мушу ще уважати оправданим та відповідним бажаню всего стану урядничого і то жадане товариства австрийских урядників державних, щоби біжучі уділи призначені на цїли пенсийні не вчислювали ся до звичайних доходів державних, лиш були призначені для доповненя фонду пенсийного маючого оснувати ся на підставі асекурацийної технїки.

Я уважав за потрібне порушити сї гадки, щоби звернути увагу високої Палати на деякі постанови проекту закона, котрі без значного обтяженя скарбу державного можуть бути змінені відповідно до оправданих жадань.

(В справі вдовиць і сиріт по сьвящениках).

Коли-ж правительство предложенем сего проекту закона заопікувало ся тими, котрі ставлять державі до розпорядимости свої сили, щоби уможливити правильну господарку державну або виховати молодїж на будучих горожан держави, то єсть так само обовязком правительства заопікувати ся тими і дати їм спокійнїйший вигляд на безжурність, котрі не лиш своєю урядовою дїяльностию роблять державі значну службу, але сповняють яко вихователї народу і душпастирі свій обовязок дуже часто з найбільшою небезпечностию для свого житя. Маю іменно на думцї греко-католицких сьвящеників в Галичинї і на Буковинї, котрі суть жонаті, і поблагословлені нераз численним потомством. Дотацию греко-католицкого клира становлять головно ґрунти, дохід з котрих вчисляє ся до конґруи, в наслїдок чого приходник дістає лиш незначне доповнене до конґруи, котре звичайно не переходить 300 зр. а в многих приходах виносить менше як 100 зр. Коли-ж зважить ся, що при теперішній кризї рільничій дохід з господарства рільного упав і не рідко виказує дефіцити, то можна собі легко уявити сумне материяльне положене греко-католицкого духовеньства. З загального їх числа припадає 94 процент на приходників сїльских, котрі мусять покривати значні видатки, коли хотять дати своїм дїтем виховане відповідне станови. Почислїм лиш річне удержане одної дитини в школї в містї по 300 зр. річно, а будемо мати понятє о лихім материяльнім положеню греко-католицкого духовеньства. Крайно лихе положене не дає духовеньству можности заосмотрити відповідно вдовицї і сироти, а наслїдки того такі, що они по найбільшій части суть виставлені на найбільшу нужду, а коли не гинуть з голоду, то мають се завдячувати лиш найвисшій ласцї нашого сьвітлого Монарха, з котрого то найвисшої ласки дістають запомоги і заосмотреня з фонду релїґійного.

Епархіяльні фонди вдовичо-сирітскі внаслїдок лихого материяльного положеня духовеньства не могли осягнути такий стан, щоби вдовицям і сиротам по греко-католицких сьвящениках давати відповідне відносинам часу заосмотрене. Загальне число вдовиць і сиріт львівскої епархії та епархій перемискої і станїславівскої доходить до числа 963, а то 617 вдовиць і 346 сиріт, побори вдовиць на заосмотрене виносять річно на одну особу 55 до 60 зр., а на одну сироту 30 до 60 зр. Сї числа не потребують ніякого коментаря і говорять самі про себе, що таке заосмотрене вдовиць і сиріт по сьвящениках, котрі роблять державі значну службу, єсть зовїм недостаточне, і не відповідає анї обставинам часу анї поважї духовеньства. Позваляю собі длятого звернути увагу високого правительства на одну в сїй справі петицию львівского митрополичого ординарияту і на численні петициї греко-католицких деканатів. В подібнім прикрім положеню материяльнім знаходить ся також греко-православне духовеньство в Дальмациї, як я то довідав ся з особистих інформаций від преосьв. епіскопа в Задарі дра Мілаша. Єсть длятого обовязком держави і правительства зарадити сему лихому станови основанєм доповняючого фонду пенсийного для греко-католицкого і греко-православного духовеньства. Позваляю собі длятого поставити слїдуючу резолюцию:

> Взиває ся ц. к. правительство, щоби в справі заосмотреня вдовиць і сиріт по греко-католицких і греко-православних сьвящениках розвело як найскорше потрібні доходженя і предложило о скілько можна найскорше проект закона о поборах на заосмотрене тихже до конституцийного трактованя.

Прошу високу Палату о прихильну підпору сеї резолюциї. (Резолюцию сю підперто і прийде до розправи над нею).

---

51)

БЕН ГУР.

ОПОВІДАНЄ З ЧАСІВ ХРИСТОВИХ.

ЛЮДВИКА ВОЛЛЄСА.

(Дальше.)

Бен Гур не стратив притомности.

— Чи видиш, що там дїє ся? — спитав він якогось Галилейця.

— Нї, не виджу!

— Підойму тебе в гору. — Він взяв того чоловіка в половинї і підніс.

— Що видиш?

— Якісь бють людий палицями. Они поубирані як жиди.

— А хто-ж они?

— Римляни, як Бог на небі, поперебирані Римляни! А бють своїми палицями як ціпами. Саме тепер побили якогось старого рабіна, що той аж упав на землю, не щадять нікого!

Бен Гур спустив того чоловіка на землю.

— Мужі, Галилейцї! — відозвав ся він — то підступ Пілата. Коли мене послухаєте, то дамо раду тим палочникам.

В них відозвала ся галилейска відвага.

— Послухаємо, послухаємо! — сказали они.

— Ходїм же до онтих дерев, они можуть нам станути в пригодї, ходїм!

Побігли чим скорше, повилазили на дерева, повиломлювали гиляки і узброїли ся ними. Товпа втїкала тепер на ослїп до брами. На подвірю все ще чути було крики з болю, лайку та проклони.

— Попід мур — крикнув Бен Гур — попід мур, дайте людем вийти!

Послухавши єго голосу, вступили ся они товпі з дороги і посуваючись поволи прийшли аж недалеко підсїня.

— Тепер держіть ся разом та ідїть за мною!

Они станули охотно під провід Бен Гура та ішли за ним против Римлян. Коли приступили до них, прийшло до лютої бійки. Бен Гурова сильна рука доказувала чудес. Єго висшість над ними одушевляла їх і незадовго перемогли Римлян так, що ті мусїли втїкати і зайшли на підсїнє. Галилейцї хотїли і туди піти за ними, але Бен Гур, обачний, не пустив їх.

— Не ідїть, мужі! — сказав він. — Он там іде трібун зі сторожию. Вояки мають мечі і щити, против них не вдїємо нїчого. Ми добре боронили ся, вступім ся та виходїм, доки ще можна.

Трібун ругав їх глумливими словами. Бен Гур висьміяв єго наругу і відповів: Коли ми пси жидівскі, то ви римскі гієни. Не вступіть ся лиш звідси, ми ще вернемо! Галилейцї приплеснули єму і пішли дальше. Перед брамою зібрало ся було таке множество народу, якого Бен Гур ще нїколи не бачив — навіть і в цирку. На кришах, на улицях, попід гору — всюди було повно людий, а всї страшно викрикували.

Сторожа з надворку не спиняла Галилейців.

— Братя — відозвав ся Бен Гур, коли вже їм не грозила нїяка небезпечність — ви держали ся хоробро! Заждїть же на мене сего вечера в господї. Щось вам скажу, що для народу ізраільского єсть дуже великої ваги.

— Хто-ж ти? — спитали они єго.

— Син Юди! — відповів він їм і додав: Прийдете туди?

— Прийдемо!

Бен Гур пустив ся почерез товпу і незадовго щез їм з очий.

На приказ Пілата повиношено убитих і ранених. Межи жидами настав великий сум, котрий зменшала лиш згадка на побіду, яку виборов незвістний герой. Всї єго славили. Єго хоробрість додала всїм відваги; пригадали собі геройскі дїла Маккавеїв і шептали одні другим: Ще хвиля, братя, а Ізраіль дійде до своїх прав! Чекаймо лиш терпеливо і маймо надїю!

Оттак дав ся Бен Гур пізнати Галилейцям і проложив собі дорогу до більших дїл в службі будучого царя, з яким успіхом — побачимо.

Глава трийцять і третя.

Збори в господї у Вефтанії відбули ся, як було умовлено. Звідси пішов Бен Гур з своїми товаришами до Галилеї, де вже перед ним дійшла слава єго хоробрости на подвірю в палатї. Ще перед кінцем зими зібрав він був три леґії і виучив їх на римский лад. Був би міг зібрати в двоє тілько людий, бо у всїх відозвав

Перегляд політичний.

Коли повірити приватним вістям, які наспіли з Масави до Італії, то виходило би, що Італіянці коло Адіґрату страшенно побили Абесинців. Рас Манґаша мав згинути в битві, а Рас Аллула мав дістати ся до неволі. Урядової вісти о тім ще нема, а вірять тому лиш длятого, що о сій битві, подібно як о битві під Адую знали в Парижи на 24 годин скорше як в Римі. Власти італіяньскі не пустили через Масаву санітарний віддїл російский до Абесинії і він мусить тепер колувати через французку кольонію Обок. Віддїл той не пущено длятого, що в нїм переважає елемент войсковий.

Справа вибору Люеґера бурмістром Відня і бесїда, яку він виголосив по своїм виборі, заняли хвилево найперше місце в біжучих справах політичних. Бесїда Люеґера була сим разом ще острійша як попередні єго бесїди, але він зазначив то, що не веде ся борба між ним а президентом мінїстрів, але есть то борба економічна і політична з Угорщиною, в котрій пануюча тепер партия хоче мати не належачий ся їй вплив на Австрию. Лїберальна віденьска праса вносить з бесїди Люеґера, що він сам не має надії бути затвердженим.

З Петербурга доносять, що російский аґент дипльоматичний в Софії одержав приказ, щоби не займав там якогось висшого становища лиш уважав ся на рівни з другими аґентами дипльоматичними і щоби не мішав ся до внутрішних справ болгарских та до борби партийної.

Новинки.

Львів дня 20 цьвітня 1896.

— **Є. В. Цїсар** удїлив погорільцям громади Щурова, в бжескім повіті, 500 зр. запомоги.

— **Перенесеня**. П. Мінїстер рільництва переніс ц. к. управителїв лїсів і домен: Фридр. Рондселя з Таняви до Львова, Арт. Хвалибоговского з Турі великої до Таняви та заступника управителя Ант. Хржа з Ушви до Турі великої.

— **Стипендиї з фондациї бл. п. Фелікса Шумляньского**. Помериший в р. 1872 учитель співу в ґімназиї Франц Йосифа Фел. Шумляньский призначив цїлий свій маєток на стипендиї для учеників середних шкіл у Львові. Та фондация увійшла перший раз в житє в сїм роцї, а з капіталу 85.000 зр. надано 22 стипендиї по 150 зр. О надане тих стипендий подало ся 79 учеників з з львівских середних шкіл, а куриторія надала їх отсим кандидатам: 1) з рускої ґімназиї: Назарови з IV-ої кляси, Матфієви з VII-ої кл., Чабанови з III-ої кл.. Туряньскому з II-ої. кл.; 2) з нїмецкої ґімназиї: Охарскому з II-ої кл.; 3) з ґімназиї Франц Йосифа: Фрідманови з II-ої кл., Прайсови з II-ої кл., Филиповскому з I-ої кл.; 4) з IV-ої ґімназиї: Корнаґови з I-ої кл., Дячкови з I-ої кл., Кубесови з V-ої кл.; 5) з V-ої ґімназиї: Скарбиньскому з I-ої кл., Процикови з V-ої кл., Оці з VI кл., Мілерови з VII-ої кл.; 6) з реальної школи: Йостови з VI-ої кл., Жолчиньскому з II-ої кляси, Ярошеви з II-ої кл., Гонгайзерови з II-ої кляси, Тискому з I-ої кл. і Криньскому з I-ої кляси.

— **Пожар лїса**. Вчера около 1-ої години в полудне виїхала львівска сторожа огнева за Янівску рогачку, де в лїсах міских вибух огонь, котрий мимо ратунку сторожи огневої і войска знищив около 4 морги лїса. Ратунок тревав звиж 3 години. Причина пожару доси не знана.

— **Перша жертва грому.** Від Коросна доносять, що дня 12 с. м., в провідну недїлю навістила тамошну околицю сильна буря з градом і громами. В Полянах, коросняньского повіта, убив грім около 2-ої години з полудня 10-лїтну дївчину і 4 штуки худоби. Хлопчик, що стояв недалеко дївчини, був лише ошоломлений і грім ушкодив єму очи.

— **За торговлю дївчатами** арештовано сими днями у Відни Филемона Залеского, котрий перед кількома лїтами допустив ся великої крадежи на почтї віденьскій. Залеский приїхав тепер до Відня з Одеси, де займав ся також торговлею дївчатами.

— **В приступі божевільства** убив в селї Ближнім коло Березова селянин Мартин Хенць сокирою свою тещу і троє своїх дїтий, а жінку так тяжко покалїчив, що нема надії удержати єї при житю. Нещастного божевільного арештовано.

— **Незвичайна причина самоубийства.** У Відни застрілив ся молодий і спосібний чоловік др. Штрасґи. Він був одним з найлїпших і найпильнїйших урядників віденьскої дирекциї почт і тим прикметам завдячував, що єго покликано до мінїстерства торговлї. Однако надзвичайна пильність і точність викликали у него велике нервове роздразнене, а по одержаню декрету на урядника мінїстерства вбив собі Штрасґи в голову, що він не доріс до свого становища та жалував ся перед всїми на то, що тратить память. Ся думка так єго мучила, що він вкінци відобрав собі житє.

— **Злодїйскі вивіски.** Російскі власти в Конґресівцї викрили цїкавий спосіб, як порозумівають ся конокради з своїми спільниками. Доми, в котрих ті злодїї можуть безпечно просити о нічліг і переховане украдених коний, пізнають ся по знаках, уміщених на стодолах або воротах. Найчастїйше ті знаки складають ся з одної лїнії поземної, зробленої вапном, а від сеї лїнії ідуть чотири коротші лїнийки простовисні. Такий рисунок мав представляти коня.

Штука, наука і лїтература.

— „**Зорі**“ ч. 7 містить кромі давнїйше початих річний такі нові: Поезию В. Лиманьского; — оповідане Михайла Заволоки: Істория одної ночи; — поезиї Школиченка: „Великодні дзвони“ і Т. Ґаліпа: „Чужинець“; — замітки Василя Лукича про народописну карту Руси-України і пробу О. Я. Кониського улаштованя хронольоґії до творів Тараса Шевченка; — звістку про Василя Тарновского (з портретом єго) і малу хронїку. В сїм числї маємо ще й два образки: один після образу Брандта: „Виїзд на лови“, другий з фотоґрафії Ф. Ржегоржа: „Міщаньска хата на передмістю в Жидачеві“.

Всячина.

— **Найвисші будинки і найбільші міста в Европі.** До найвисших будинків в Европі належать слїдуючі: Монастир в Ульмі 161 метрів; собор в Кольонїї 156 м.; катедра в Руан 149 м.; церков сьв. Николая в Гамбурзї 144·2 м.; баня

ся воєнний дух. Але мусїв дуже таїти ся з своєю роботою, як перед Римлянами так і перед Іродом. Отже вдоволив ся поки що трома леґіями і старав ся приспособити їх до якогось порядного спільного дїланя. В тій цїли повів він сотників в країну Трахонїтіс [1]), де земля вкрита лявою і тут учив їх, як уживати оружия, особливо ратищ і мечів, та як вести войско, відтак казав вертати їм назад і учити своїх земляків.

Розуміє ся, що та робота вимагала від него терпеливости, ревности і здібности — прикмет, яких треба конче до всякого трудного дїла — а нїхто не мав їх у висшім степени або не умів їх лїпше зужиткувати, як він. Забував сам на себе а трудив ся, але мимо того не був би нїчого вдїяв, коли-б Сімонїдес грішми і зброєю а Ілдерім провіянтом та сторожию не прийшли були єму в поміч. Та й то не було би до нїчого не придало ся, як би не понятливість Галилейцїв. — Під тим іменем треба було розуміти чотири племена Асер, Зебулон, Ізашар і Нафталї, котрі жили в призначених їм первістно сторонах. Жид, що уродив ся близько сьвятинї, споглядав з погордою на тих своїх братів на півночи; але навіть в талмудї була приповідка: Галилеєць любить честь, жид гроші. Они ненавидїли Рим так само, як любили свій власний край і при кождій ворохобни були перші що зачіпали, а послїдні, що вступали ся. На такий хоробрий, гордий і чутливий нарід подїлало оповідане про нового царя як би якимсь чаром. Вже лиш того, що він прийде, щоби повалити Рим, було би досить, щоби їх одушевити для Бен Гурового пляну, а та н[...]дія, що він стане паном цїлого сьвіта і оснує державу, більшу як цїсарска і славнїйшу як Саламонова — таки вже зовсїм їх опанувала; они зобовязали ся єму душею і тїлом. Щоби їх переконати о тім, що їм розказував, вказав їм на пророків і розповів про Валтазара, котрий там в Антіохії чекає на то, коли той цар прийде. То, що они чули, була їм добре звістна історія про Месию, з тою лиш одною ріжницею, що тепер настав той час, в котрім він мав появити ся: царя треба сподївати ся вже не в будучности, але в найблизшій теперішности.

Оттак минули Бен Гурови зимові місяцї. Настала весна, а стояча під єго проводом громада дійшла вже була до тиких успіхів, що він міг сказати: „Цар може вже прийти, я готов! Нехай лиш скаже, де хоче поставити собі свій трон, а ми всилї єму єго піддержати“. Галилейцї знали єго лиш яко сина Юди, иншого імени він не сказав.

Одного дня сидїв Бен Гур там в Трахонїтіс з кількома з своїх Галилейцїв при входї до печери, в котрій мешкав. Аж ось приїхав якийсь Араб і віддав єму лист. Він розломив печатку і читав:

„Єрусалим, дня 4 нізана.

„З'явив ся пророк, о котрім люди кажуть, що то Ілия. Він жив довгі лїта в пустини і есть в наших очах пророком. Видко то навіть з єго бесїди, бо говорить, що прийде незадовго якийсь другий, на котрого він чекає на всхіднім березї Йордану. Я видїв єго і чув єго бесїду, а той, котрого він сповіщає, есть певно Царем, котрого ти сподїваєш ся. Прийде і осуди сам!

„Цїлий Єрусалим іде до него, а додавши до того ще й множество иншого народу, виглядає то місце, де він перебуває, як Оливна гора на великодні сьвята.

Маллух“.

Бен Гурови лице аж заяснїло з радости.

— Вість та, мої приятелї — сказав він — робить конець нашому дожиданю. З'явив ся предтеча царів і сповістив єго.

Він прочитав їм той лист і они тїшили ся також з того, що в нїм було обіцяно.

— Лагодьте ся — говорив він дальше — та ідїть завтра домів. Дома скажіть другим, щоби були готові на мої прикази. Я тимчасом переконаю ся сам, чи дїйстно цар має явити ся. Дам вам о тім знати.

Зайшовши до печери, написав там один лист до Ілдеріма, а другий до Сімонїдеса, в котрих розповів їм одержану вість, та повідомив о своїм намірі, що піде зараз до Єрусалима. Листи вислав скорими післанцями. Коли настала ніч і заблисли зорі, сїв на коня і в супроводї одного арабского провідника поїхав над Йордан. На провідника можна було спустити ся, а Альдебаран гнав, що сили; около півночи були вже сторони, де земля вкрита лявою, далеко поза ними і они їхали дорогою на полудне.

Бен Гур хотїв перед всходом сонця взяти ся на бік і пошукати собі безпечного місця на спочинок, але вже стало зоріти, коли він ще був на пустини; лишив ся отже на тій самій дорозї, а провідник обіцяв ся завести єго в долинку між скалами, де було жерело, кілька морвових дерев і трава для коний. Коли він так їхав і думав о тій чудній подїї, що має незадовго настати, як і о тих змінах, які она зробить у відносинах людий і народів, провідник єго, що заєдно добре розглядав ся, дав єму знати, що далеко поза ними їдуть якісь чужі люди.

— Видко верблюда з їздцями — сказав він.

— Єсть їх більше? — спитав Бен Гур.

— Лиш один верблюд — нї, есть ще і якийсь чоловік на кони, видко, провідник.

Незадовго міг Бен Гур розпізнати, що верблюд білий і незвичайно великий, такий, що аж пригадав єму то диве звіря, на котрім їхали Вальтазар і єго донька в печері Дафнє. То не могло бути инакше. Під шатерцем на верблюдї були дві особи — може то Валтазар і

---

[1]) На всходї від Галилеї і озер галилейских а на полудни від Дамаску.

на церкві сьв. Петра в Римі $138\cdot_{7}$ м.; вежа сьв. Стефана у Відни $137\cdot_{8}$ м.; собор у Фрайбурзї 125 м.; катедра в Антверпії 123 м.; баня на церкві сьв. Павла в Льондонї $111\cdot_{3}$ метрів. Щоби уявити собі, яка то висота тих будинків, досить буде сказати, що треба скласти 89 незвичайно великих, бо аж на 180 центиметрів високих, людий, щоби дійшли до висоти монастиря в Ульмі а 76 таких людий один на другім зрівнало би ся з висотою вежі сьв. Стефана у Відни. — До найбільших міст належать: Льондон, має 5 мілїонів 700 тисячів мешканцїв; Париж 2 мілїони 400 тисячів; Берлин 1 мілїон 600 тисячів; Відень 1 мілїон 400 тисячів; Петербург 950 тисячів; Константинополь 900 тисячів; Москва 755 тисячів; Менчестер 700 тисячів; Ґлесґо 570 тисячів; Гамбурґ 570 тисячів; Неаполь 530 тисячів; Ліверпуль 520 тисячів; Будапешт 510 тисячів. Прочі міста мають вже менше як пів мілїона жителїв.

— **Славні пси.** Найвірнїйший і найщирійший приятель чоловіка межи всїма звірятами, пес, може й повеличати ся найбільшою славою свого роду, бо межи ніякими звірятами навіть і між кіньми не було таких, котрі би відзначили ся такою славою, як деякі пси. Що-ж на примір значать хоч би й всї ті конї, що виграють тисячі на перегонах, супротив того бернгардиньского пса, Баррі, котрий в альпейских горах уратував більше як сорок людем жите, котрих засипала в дорозї снїгова метелиця, або привалили снїгові осуги. Єго не треба було заставляти до роботи, він пильнував сам своєі служби; вибирав ся досьвіта або таки і в ночи та гавкаючи обшукував всї небезпечні місця, де сподїзав ся знайти нещасливих людий і або сам випорпував їх з під снїгу, або давав о них знати. Пішовши в своїй старости на ласкавий хлїб до Берна погиб там а єго відтак випхано і виставлено в музею в сїм містї. — Славний став також пес француского офіцира Обрі, котрий викрив убийника свого пана. Але мало кому звістно, що був ще й другий „пес Обрі'го", не менше славний як і єго іменник і попередник. Один Француз виучив був свого пса так, що той міг виступати на сценї в театральній штуцї „Пес Обрі'го". Штуку ту представлювано кільканайцять разів в Парижи, відтак у Відни, Монахові, Дрезднї, Берлинї і Липску. Коли трупа театральна з тим псом приїхала до Ваймару, славний нїмецкий поет і управитель тамошного княжого театру Ґете, спротивив ся тому, щоби на єго сценї виступав пес. Партия противна Ґетому, постарала ся о то, що вел. князь ваймарский призволив на то не питаючи Ґетого. Тогди Ґете забрав ся і поїхав до Єни, та перестав бути управителем театру. — Таких псів, що уміють показувати всїлякі штуки, було і єсть богато. Пес носить, подає, ходить по табаку, по мясо і т. д. Але найбільша в тім штука, коли він робить щось такого, при чім треба єму майже людского розуму і розваги. А були і такі псы. З початком сего столїтя був такий пес, пудель Мунїто, котрий дивував всїх людий своїми штуками, особливо же тим, що грав з своїм паном в доміно. Єсть то гра, в котрій два граючі мусять складати рядами кістянні табл ички з назначеними на них очками; кілько очок поставить, тілько мусить приложити до них і другий. Отже той пес межи своїми табличками шукав доти, доки не знайшов таку, що мала тілько очок, кілько поставив єго пан; тогди аж поставив єї до ряду. Другий такий славний пес, також пудель, Фідо Саван, котрого виучив якийсь Італїянець, об'їздив був з початком сего столїтя всю Европу та дивував людий не мало своїми штуками. — В 1750 р. показувано в Ґданьску пса, котрий умів не лиш читати і пізнавати години на годиннику та розріжняти краски, але навіть умів рахувати. Єго пан мав малу книжочку, з котрої можна було вибрати яке небудь питане і запитати пса. Коли було єго н. пр. запитати, хто основав Рим, то пес вибрав розложені на столї букви і зложив з них слово „Ромулюс". Було єго спитати, кілько жінок в комнатї, то він подивив ся, як би числив, а відтак виймив картку з зовсїм докладнин числом. Коли єго пан показав єму число 21 і 7 а відтак спитав, кілько разів містить ся 7 в 21, то він пішов до порозкладаних карток з числами і вийшив з них картку з числом 3. Подібного пса показувано в 1879 р. у Відни, був то мопс. — Славний фільософ Ляйбнїц розповідає, що він впдїв у якогось селянина коло Цайц в Нїмеччинї пса, котрий умів до трийцять слів виговорити по нїмецки, між иншими слова Thee (чай) і Kaffee (кава). Син того селянина зміркував раз, що пес видає такі голоси з себе, що подібні на слова і взяв ся єго учити та й виучив говорити. Був то зовсїм простий пес. Подібний пес появив ся був кілька лїт тому назад в Берлинї. Він умів виговорити два слова по нїмецки: Hab' Hunger (Маю голод).

Камфору знають у нас всї; навіть єсть у нас приповідка про камфору: „Щез — кажуть — як камфора"; але мало хто знає, що то камфора і звідки она бере ся. Камфора має велику вагу яко лїк від нервових і ниркових недуг, від ревматизму і рожі; але про ню, знають у нас тілько, що єї купує ся в аптицї або в крамі і що „треба єї держати з перцем, бо щезне". Камфора єсть то біла, крихка і легко запальна живиця, котра вже при звичайній теплотї улїтає, „щезає" і навіть перець тому не поможе, коли єї не держить ся в щільно затканій фляшинцї або якій иншій посудинцї. Живицї тої, як вже сказано, уживають яко лїку, а відтак до робленя покостів, до штучних огнів, до бальзамованя і до відганяня шкідливих комах н. пр. молїв з футер, одежи і т. д. Живицю камфорову добувають з дерева камфорового, званого лавром камфоровим, підібного до того, котрий нам дає бібкове листє. Дерево камфорове росте найбільше в Хінї, Япанї і у всхідних Індиях. В Япанї, де то дерево росте цїлими гаями, роблять з него камфору в той спосіб, що зрубують цїле дерево — розуміє ся, на єго місце мусять засадити нове — а відтак ріжуть на куснї. Опісля ставлять на огонь великий баняк з водою, а зверха в баняк накладають цебричок з подїравленим дном і в него кидають куснї дерева. Цебричок єсть щільно задненний, а від верхного дна іде бамбусова (тростинова) рура до другого цебричка, а звідси до третого, в котрім суть дві передїлки, долїшна і горішна, з котрих горішна єсть виложена рижевою соломою. Пара з баняка переходить відтак до другого, а звідси до третого і тут остаточно осїдає камфора на стеблах соломи, з котрих єї відтак здоймають, пакують в бочівки по 60 кільо і висилають на продаж. З одної провінциї в Япанї, з Гіуґо вивезено в 1891 р. аж 2,328.687 кільоґрамів камфори, з того 1,074.895 кільоґрамів до Европи.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 20 цьвітня. Вчера відбуло ся в греко-православній церкві в присутности мінїстра просьвіти, сербского посла і кількох послів до Ради державної посьвящене чорновецкого митрополита Чуперковича. Обряду сего довершили епіскопи Мілаш із Задару і Петрович з Котара.

Відень 20 цьвітня. Приїхала тут депутация першого анґлійского полку драґонів, щоби представити ся Є. Вел. Цїсареви яко новоіменованому властителеви полку.

Петербург 20 цьвітня. Кн. Фердинанд принимав вчера у себе кн. Лабанова, а відтак віддав єму візиту і перебув у него дві години.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1895, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·	4·55	10·25	6·45	—
Підволочиск	—	1·56	5·46	—	9·50	10·20	—
Підвол. з Підзам.	—	2·10	6·	—	10·14	10·44	—
Черновець	6·15	—	—	10·30	2·40	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	10·35	—	—	—
Стрия	—	—	—	5·25	9·33	—	7·38
Сколього і Стрия	—	—	—	—	—	3·00	—
Белзця				9·15	7·10		

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Ірас? Коли то они — то чи дати ся їм пізнати? Але то чей не они — що-ж би они тут робили на пустини, та ще й без дружини? Але коли він так ще собі розважав, підбіг верблюд широкими кроками. Він зачув, як дзвонили балаґулки і побачив богату окрасу, котра викликала була таку цїкавість у людий коло кастальского жерела. Побачив навіть Етіопійця, котрий всюди їздив з Єгиптиянином. Верблюд станув зовсїм близько коло єго коня, а коли він глянув в гору, побачив за заслоною шатерця Ірас, котра здивована споглядала на него.

— Благословение правдивого Бога з тобою! — промовив Валтазар дрожачим голосом.

— Мир Господа з тобою і твоїми! — відповів Бен Гур.

— Мої очи слабі від старости — сказав Валтазар, але все-таки кажуть менї, що ти син Гура, котрого я пізнав яко честного гостя в наметї Ілдеріма добротливого.

— А ти Валтазар, мудрий Єгиптиянин, котрого бесїди о будучих сьвятих подїях так богато мають звязи з моїм ось тут побуванєм. Звідки ти тут взяв ся?

— Хто там, де Бог, той нїколи сам один — а Бог всюди! — відповів Валтазар поважно. — Щоби тобі відповісти на твоє питане, то треба тобі знати, що недалеко позамною їде каравана в дорозї до Александриї. А що она поступить до Єрусалима, і я туди їду, то я прилучив ся до неї. Але она їде поволи для мене, длятого ми нинї рано вибрали ся самі в дорогу. Розбійників, які би десь на нас засїли, не боїмо ся, бо маю від шейха Ілдеріма письмо, а від диких зьвірів стане божої опіки.

Бен Гур погладив верблюда по шиї і відповів:

— Письмо шейха дає тобі обезпеку в цїлій пустини; а лев мусїв би бути дуже скорий, щоби здогонив отсего в своїм родї царя.

— Таки правда! — вмішала ся тут Ірас до розмови — але й царям доскулить голод. Коли ти таки по правдї Бен Гур, о котрім мій батько говорив, а котрого і менї було мило пізнати, то чей будеш уважати собі то за щасте, коли нам покажеш стежку до якого жерела, щоби ми могли коло него поснїдати в пустини.

Бен Гур поспішив ся з відповідию:

— Коли красна Єгиптиянка буде ще хвильку терпелива, то доїдемо до пожаданого жерела, а я ручу, що вода з него буде так добра і покріпляюча, як та із славного жерела Касталія. Але їдьмо скорше!

Бен Гур поїхав з провідником наперед; їзда на верблюдї має, бачите, ту недогідність, що ніяково підчас їзди довго розмавляти.

За хвильку приїхало товариство до неглубокого яру, а провідник взяв ся на право і повів їх ним дальше. Яр розмок був на дощи, що недавно перед тим падав; дорога ішла досить стрімким з'убічем в долину. Незадовго по тім яр став ширший а по обох боках піднимали ся стрімки стїнки. Наконець виїхало товариство в широку, красну долину, вкриту травою і корчами. Самотно стояча пальма розпустила своє величаве листє запрошуючи до спочинку; она показувала то місце, де єсть жерело. Провідник повів їх туди. Вода била з під скалистої плити; чиясь дбала рука розширила єї і витесала на нїй еврейскими буквами слово „Бог".

Станули. Бен Гур і провідник зсїли з коний та й Валтазар і Ірас злїзли з верблюда, що був приклякнув. Старик обернув ся лицем до всходу, зложив руки на груди і молив ся в покорі.

— Подай менї чарку! — відозвала ся Ірас трохи нетерпеливо до Етіопця. Він приніс криштaлеву посудинку і подав їй, в она обернула ся до Бен Гура і сказала: Я тобі послужу!

(Дальше буде).

40 пнїв пасїки в дуже добрім станї есть на продаж

в Перемишлянах

у властителя 48

ГАРАСЕВИЧА.

Інсерати

(„оповіщеня приватнї“), як для „Народної Часописи“ так також для „Ґазети Львівскої“ принимае лиш „Бюро дневників“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА, при улицї Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймае

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальних.

Бюро оголошень і дневників

приймае

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах ориґінальних.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика число 9.

приймае

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальных.

С. Кельсен у Відни

поручае:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплетні уряджeня купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилае ся катальоґи.

Поручае ся 8

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймае

абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.